

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-69>

УДК 339.727.22:338.1

ОЦІНКА НАСЛІДКІВ ВИВОЗУ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

ASSESSMENT OF OUTWARD FOREIGN DIRECT INVESTMENTS RESULTS FOR NATIONAL ECONOMY

Ладиченко Катерина Іллівна

кандидат економічних наук, доцент,
Державний торговельно-економічний університет
(Київський національний торговельно-економічний університет)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6598-8473>

Анацька Ірина Юріївна

студентка 3 курсу освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка»,
Державний торговельно-економічний університет
(Київський національний торговельно-економічний університет)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9613-2427>

Силецька Єлизавета Валеріївна

студентка 3 курсу освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка»,
Державний торговельно-економічний університет
(Київський національний торговельно-економічний університет)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8828-9819>

Ladychenko Kateryna, Anatska Iryna, Siletska Elizaveta
State University of Trade and Economics
(Kyiv National University of Trade and Economics)

Стаття розкриває теоретико-методичні та практичні засади оцінки впливу експорту підприємницького капіталу на економічне зростання країни. Проаналізовано сучасні тенденції експорту прямих іноземних інвестицій (ПІІ), фактори міжнародної міграції капіталу в умовах пандемії. Досліджено кореляційний зв'язок між змінами експорту ПІІ та загальних активів ТНК, загальної кількості зайнятих, коефіцієнту ціни житла, коефіцієнту диверсифікації та концентрації експорту. Отримані результати кореляційних моделей дали можливість оцінити вплив експорту капіталу на економіку країн-лідерів експорту прямих іноземних інвестицій, ґрунтуючись на статистичних даних ЮНКТАД та ОЕСР. Окреслено позитивні та негативні аспекти вивозу капіталу, наслідки пандемії COVID-19 для світового ринку капіталів та шляхи її відновлення через стимулювання прямих іноземних інвестицій у закордонні активи, а отже міграцію капіталу. Установлено, що, експорт капіталу скоріше негативно, ніж позитивно впливає на економічний розвиток країни.

Ключові слова: вивіз капіталу, експорт капіталу, прямі іноземні інвестиції, економічне зростання.

Статья раскрывает теоретико-методические и практические основы определения влияния экспорта предпринимательского капитала на экономический рост страны. Проанализированы современные тенденции экспорта прямых иностранных инвестиций (ПИИ), факторы международной миграции капитала в условиях пандемии. Исследованы корреляционные связи между изменениями в экспорте ПИИ и общих активах ТНК страны, общем количестве занятых, коэффициенте цены жилья, коэффициенте диверсификации и концентрации экспорта. Полученные результаты регрессионных моделей дали возможность оценить влияние экспорта капитала на экономику стран-лидеров экспорта прямых иностранных инвестиций, основываясь на статистических данных ЮНКТАД и ОЭСР. Определены положительные и отрицательные аспекты вывоза капитала, влияние пандемии COVID-19 на вывоз капитала, последствия стимулирования вложения прямых иностранных инвестиций в заграничные активы, а, следовательно, и миграцию капитала. Установлено, что экспорт капитала имеет больше негативных, чем положительных последствий влияния на экономическое развитие страны.

Ключевые слова: вывоз капитала, экспорт капитала, прямые иностранные инвестиции, экономический рост.

The article is devoted to topical issues of determining the impact of exports of entrepreneurial capital on economic growth. The volumes of foreign direct investment exports, factors of international capital migration are analyzed and systematized in it. The correlation between changes in outward FDI and total assets of TNCs, total number of employees, housing price ratio, export diversification ratio, export concentration ratio assesses the impact of capital exports on the economy of the leading countries of foreign direct export. The positive and negative aspects of capital exports, the consequences of the COVID-19 pandemic on the outwards FDI and ways to recover them through the development of foreign direct investment and, consequently, capital migration, are formulated, based on the advice of UNCTAD and OECD experts. It is established that the export of capital has a positive effect on economic development, but has a negative impact on capital formation in the country, inhibits the dynamics of investment in fixed assets and, therefore, technological modernization of production, increasing the competitiveness of enterprises and productivity. The main goal of international capital flows is to get higher returns. Thus, the export of capital is essentially a transaction that is performed for profit. The successful development of the economy is certainly facilitated by investments, which in many cases contributes to improving production efficiency, creating new enterprises and modernizing existing ones. As international capital movements contribute to economic growth, deepen international ties and increase trade, it will be appropriate to assess the real impact of capital exports on economic growth, especially in the wake of the 2020 COVID-19 pandemic. It follows that the focus is now on the recovery process. But the challenge is not only to restart the economy, but also to make the recovery more resilient and better able to withstand future shocks. Thus, the main task is to reveal the theoretical foundations of the study of capital exports, analysis of current trends in capital migration, the place of leading countries on the world stage, identify the impact of capital exports on economic growth, competitiveness, study the positive and negative effects of capital exports.

Keywords: capital outflow, capital export, outward foreign direct investment, economic growth.

Постановка проблеми. Пандемія COVID-19 значно вплинула на всі сфери міжнародної економіки, скоротивши, в першу чергу, міжнародну торгівлю та міграційні процеси. Однак прямі іноземні інвестиції зазнали чи не найбільших втрат, оскільки переспрямування грошових потоків в середині національних економік призвело до значних потреб у внутрішніх інвестиціях та скоротило можливості експорту капіталу. Так, скорочення вихідних ПІІ у 2020 р. у порівнянні з попереднім роком становило 39,4% й стосувалось всіх регіонів світу, при чому найбільше скорочення відбулось у Європі та Африці на 79,2 та 67,7% відповідно. Таке скорочення відбулось як за рахунок зниження реінвестування доходів ТНК на 7% у порівнянні з 2019 р., так й за рахунок значного, більше ніж вдвічі, скорочення інвестицій у власний капітал. Крім того, значно зменшилась зацікавленість інвесторів у нових проектах: їх скорочення в країнах, що розвиваються, становило 42% [1, с. 10]. Прогнозування наслідків цих тенденцій для національних та світової економіки допоможе урядом розробити заходи щодо більш швидкого відновлення фінансових ринків, встановлення нових імперативів національних політик залучення іноземного капіталу та розроблення пакетів допомоги національним компаніям.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Оцінка наслідків та причин вивезення значних обсягів капіталу з країни проводилась багатьма дослідниками. Останнім часом основна увага змістилась на визначення впливу вивезення капіталу для країн, що розвиваються, та країн зі зростаючими ринками, оскільки саме вони

стають основними гравцями на ринку інвесторів. Цьому питанню присвячені роботи А.Дж. Аль-Садіка [2], Кравець І.М. та інших [3], Томас Р., Нераянен К. [4], Бхезін Н., Пол Дж. [5], Г. Беніто [6], Кноеріч Дж. [7], Лі Шен та ін. [8]. Автори переважно акцентують негативні наслідки вивезення капіталу для сталого розвитку національних економік. Разом з тим більшої уваги заслуговує визначення позитивних наслідків іноземного інвестування, зокрема розширення участі національних виробників у ланцюгах доданої вартості, диверсифікація джерел імпорту тощо.

Формулювання цілей статті. Отже основним завданням статті є: розкриття теоретичних засад дослідження вивезення капіталу, аналіз сучасних тенденцій міграції капіталу на основі статистичних даних міжнародних організацій, зокрема ЮНКТАД та ОЕСР, виявлення впливу експорту капіталу на економічне зростання, конкурентоспроможність, дослідження позитивних і негативних наслідків вивезення капіталу.

Вклад основного матеріалу дослідження. Пандемія COVID-19 викликала різке падіння глобальних прямих іноземних інвестицій (ПІІ), що відкотилися в результаті на рівень 2005 року (рис. 1). Криза вплинула на найбільш продуктивні види інвестицій, а саме на інвестиції з нуля в промислові та інфраструктурні проекти. Наслідком даних процесів стало уповільнення темпів зростання міжнародного виробництва – локомотиву глобального економічного зростання та розвитку.

Слід відмітити значне зменшення інвестицій у найбільш розвинені регіони світу, зокрема в

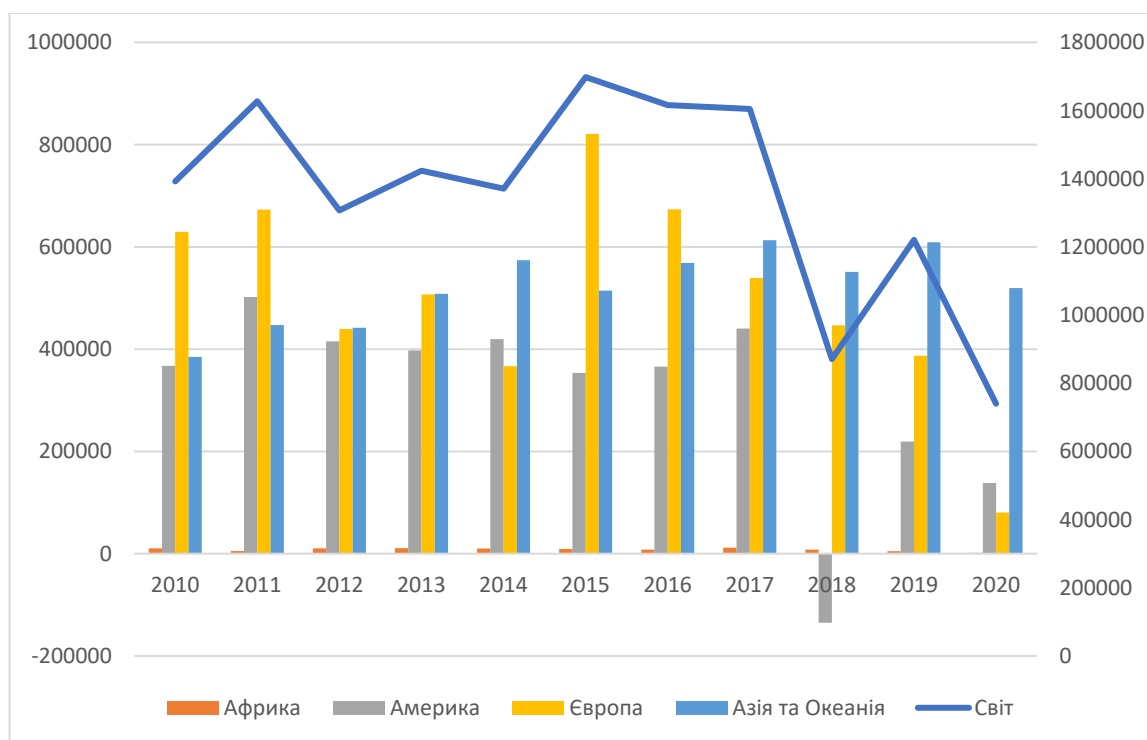

Рис. 1. Динаміка вивезення ПІІ за регіонами світу у 2010–2020 рр., млн. дол.

Джерело: побудовано авторами за даними ЮНКТАД

Африці та Океанії, оскільки міжнародні інвестиційні потоки життєво важливі для сталого розвитку країн даної категорії.

За даними ОЕСР, відновлення світової економіки йде швидше, ніж очікувалось у 2020 році, але воно стає все більш незбалансованим, оскільки країни з низьким рівнем доходів щосили намагаються не відставати від низьких показників вакцинації, а країни з розвинутою економікою стикаються з іншими проблемами щодо зростання ВВП, ринків та галузей залежно від їх моделей захисту. Сплеск попиту на окремі товарні групи призвів до виникнення вузьких місць у виробничих ланцюжках, що призвело до зростання цін через високий попит, високі ціни на енергію та нестачу палива. Зростання цін на продукти харчування та енергоносії особливо сильно вдарило по домогосподарствах з низькими доходами.

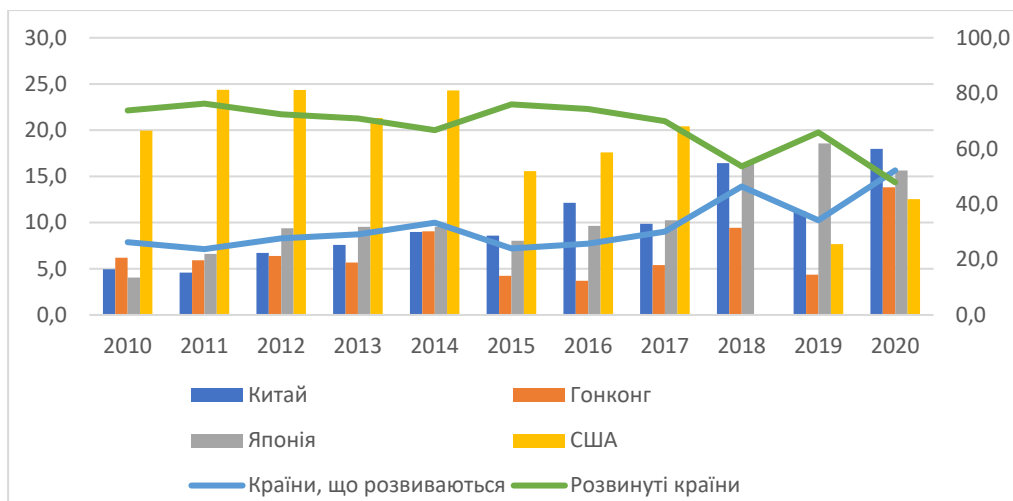
Збільшення інвестицій у підтримку сталого та всеосяжного відновлення після пандемії нині стало пріоритетом глобальної політики. ОЕСР пропонує урядам більше інвестувати у стійке відновлення і набуття робочою силою необхідних навичок, щоб покращити можливості працевлаштування та відновити динамізм бізнесу [9].

Пандемія внесла значні корегування у розподіл потоків капіталу у світі. вперше у світовій історії на країни, що розвиваються у

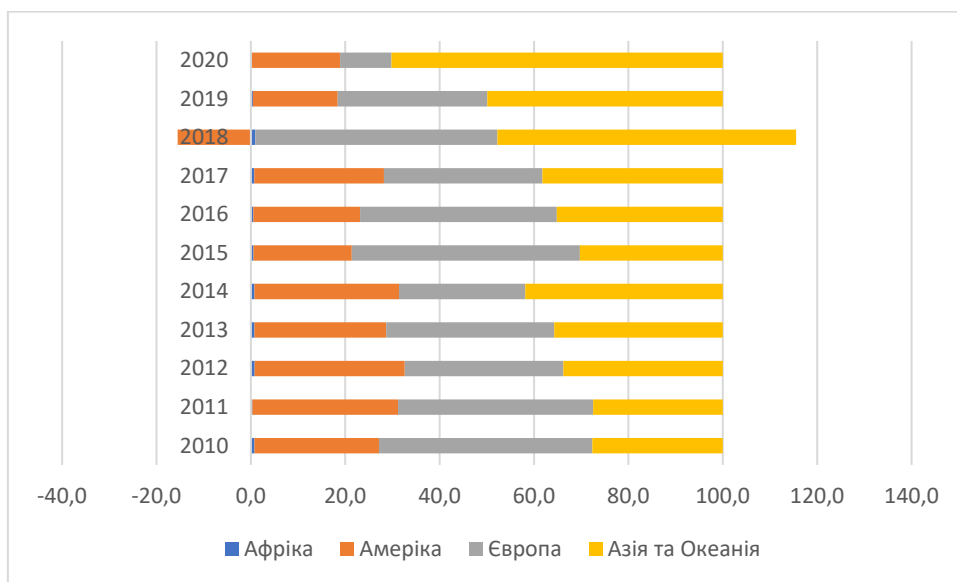
2020 р. припало 52,2% вихідних ПІІ (рис. 2). Крім того, якщо розглядати питому вагу провідних гравців ринку, то слід відмітити що за останнє десятиріччя частка США скоротилась з 20% до 12,5%, тоді як частка Китаю підвищилась більше ніж у 4 р. з 4,9% до 18%. Так само значно збільшились частка Японії та Гонконгу з 4% до 15,% та з 6,2% до 13,8% відповідно. В цілому на три провідних інвестора Азії припало у 2020 р. майже половина світових вихідних інвестицій.

Таким чином частка Європейського регіону у вихідних інвестиціях зменшилась за останню декаду до 10%, тоді як на Азію та Океанію припадає більше ніж 70% (рис. 3).

Основна мета вивезення капіталу за межі національної економіки – отримати вищі прибутки. Саме тому процентна ставка визначає потоки міжнародного капіталу. За джерелами походження відокремлюють державний та приватний капітали. Державні потоки капіталу включають зміни в резервах монетарних органів у монетарному золоті, іноземній валюті, спеціальних правах запозичення, а також позики та кредити, надані іноземцям урядовими установами країни. Зміни в іноземних державних активах можуть відбуватися через операції з цінними паперами казначейства країни, іншими державними зобов'язаннями

Рис. 2. Питома вага провідних експортерів ПІІ у світових потоках у 2010–2020 рр., %
Джерело: побудовано авторами за даними ЮНКТАД

Рис. 3. Питома вага регіонів світу у вихідних ПІІ у 2010–2020 рр., %
Джерело: побудовано авторами за даними ЮНКТАД

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

та банківськими депозитами, а також корпоративними облігаціями та акціями. Приватні потоки фінансуються за рахунок ресурсів приватного сектора (зміни в приватних, довгострокових активах, що знаходяться у резидентів країни) та приватних грантів (гранти неурядових організацій, за вирахуванням отриманих субсидій з офіційного сектору). Потоки приватного капіталу можна розділити на: прямі іноземні інвестиції; портфельний капітал (купівля та продаж акцій); грошові перекази, надіслані мігрантами додому; і запозичення приватного сектора.

Існує три основних типи потоків міжнародного капіталу: прямі іноземні інвестиції

(ПІІ), іноземні портфельні інвестиції та боргові. Вважається, що потоки капіталу, які мають властивості власного капіталу (тобто ПІІ та портфельні), є більш стабільними та менш схильними до різких змін. ПІІ приносять більше переваг, ніж інші види фінансових коштів, оскільки вони забезпечують більш прямий контроль над управлінням. У національних та міжнародних стандартах бухгалтерського обліку ПІІ визначаються як частка акцій у розмірі 10% або більше. Портфельні інвестиції відрізняється від ПІІ тим, що в них відсутній елемент довготривалого інтересу та контролю. Третій вид іноземних інвестицій – боргові зобов'язання, що складаються з бан-

ківських позик та облігацій, вважаються найбільш нестабільними.

Залежно від терміну виділяють короткострокові та довгострокові потоки ПІІ. Головною особливістю довгострокових потоків капіталу є значна тривалість інвестування та їх великі обсяги, що має великий вплив на довгострокову економічну стабільність та сталий розвиток національних економік. Для країн-експортерів капіталу довгострокові потоки капіталу можуть збільшити граничну вигоду від капіталу; допомагають зайняти світовий ринок, сприяють розширенню експорту товарів і послуг; допомагають подолати бар'єри входу на ринки; і підвищують міжнародний статус країни-інвестора.

Відповідно до різних причин або характеристик потоків капіталу, короткострокові потоки капіталу поділяються на торговельні розрахунки та короткострокове фінансування, потоки банківського капіталу, потоки хеджевого капіталу та потоки спекулятивного капіталу. Основними характеристиками короткострокових потоків капіталу є короткий термін використання та хороша ліквідність. Вплив короткострокових потоків капіталу на вітчизняну економіку в основному відображається в платіжному балансі, валютному курсі та монетарній політиці. Короткострокові потоки спекулятивного капіталу в основному впливають на процес міжнародної економічної та фінансової інтеграції, функціонування міжнародного фінансового ринку та розподіл коштів між країнами.

За мотивами вивезення капіталу прямі інвестиції часто класифікують на спрямовані на допуск до ресурсів (праці, знань, сировини), до ринків збуту, а також спрямовані на збільшення власної економічної ефективності. Одним із найпоширеніших мотивів у інвесторів є диверсифікація активів за рахунок зарубіжних. Подібна диверсифікація пояснюється ще більш глибоким мотивом бажанням мінімізувати господарські ризики в цілому. Звідси придбання за кордоном навіть менш прибуткових, але майже завжди менш ризикованих активів, які, однак, можуть збалансувати ризики, що є у капіталоекспортуючій країні.

Вітчизняні дослідники Репко М., Кашко О. та Піонтківська І. виділили у своєму дослідженні низку переваг вільного руху капіталу для країн, що розвиваються, до яких було включено зокрема розвиток фінансового сектору, зростання фінансової дисципліни, підвищення конкуренції та продуктивності використання інвестиційних ресурсів, доступ до міжнародного інвестиційного капіталу, широке різноманіття фінансових інструментів для внутрішнього інвестування, розвиток пенсійних фондів [10, с. 29]. Метою нашого дослідження було виявити деякі з зазначених переваг на практиці.

Характеристика вивозу прямих іноземних інвестицій країнами – світовими лідерами даної діяльності показала значні успіхи Китаю та Японії в останньому десятиріччі (табл. 1).

Як можна побачити з табл. 1 тільки Китай та Японія вдвічі збільшили вивіз капіталу на душу

Таблиця 1

Особливості ПІІ країн-лідерів експорту капіталу у 2010–2020 рр.

Країна	2010 р.	2012 р.	2014 р.	2016 р.	2018 р.	2020 р.
ПІІ з країни на душу населення, дол США						
Китай	50,3	63,4	88,0	138,7	100,2	92,4
Гонконг	12380,6	11836,6	17392,9	8242,2	11150,9	13635,4
Японія	437,7	954,3	1020,9	1220,5	1124,9	914,8
США	888,3	1001,6	1033,5	871,5	-588,7	277,9
Питома вага ПІІ з країни у ВВП, %						
Китай	1,1	1,0	1,0	1,1	1,2	1,3
Гонконг	37,7	38,8	31,8	29,3	42,6	23,2
Японія	1,0	1,7	2,0	2,6	2,7	3,1
США	1,8	2,5	2,0	1,8	1,9	1,4
Середні щорічні темпи приросту ПІІ з країни, %						
Китай	8,5	17,6	22,8	14,2	18,3	34,7
Гонконг	11,7	-13,4	-3,2	53,6	-42,1	-16,9
Японія	91,2	13,9	10,8	-3,6	4,1	14,5
США	42,8	-19,8	-4,6	9,7	-20,6	7,6

Джерело: побудовано авторами за даними ЮНКТАД [11]

населення та збільшили питому вагу вивозу ПІІ у ВВП. Крім того тільки ці країни не зазнали скорочення вивозу ПІІ під час пандемії.

Для оцінки впливу експорту капіталу на економіку країн-лідерів з експорту ПІІ, було вирішено дослідити кореляційний зв'язок змін експорту ПІІ на загальні активи ТНК, загальну кількість зайнятих, коефіцієнт ціни житла (температура у порівнянні до рівня 2015 р.), коефіцієнти диверсифікації та концентрації експорту товарів.

Загальні активи ТНК, материнські компанії яких розташовані в цих країнах, демонструють роботу та зростання активності ТНК на світовому ринку. Загальна кількість зайнятих осіб демонструє стан ринку праці. Коефіцієнт цін житла було обрано як показник рівня життя та динаміки цін. Коефіцієнт диверсифікації експорту демонструє рівень різноманітності виробництва у країні, що впливає на її конкурентоспроможність. Коефіцієнт концентрації експорту демонструє конкурентоспроможність продукції на закордонних ринках.

Вихідні дані для розрахунку коефіцієнту кореляції, який відображає міцність зв'язку між обраними показниками, та отримані результати наведені в табл. 2.

Розрахувавши коефіцієнт детермінації (табл. 2), ми виділили один показник вищий

за 50%. В 54% випадках зміна інвестицій призводить до зміни коефіцієнту диверсифікації експорту.

Розрахувавши коефіцієнти b_0 і b_1 , робимо висновок, що регресійні моделі матимуть вигляд:

$$Y_1 = 753477,74 + 0,0951x$$

$$Y_2 = 68,44 + 0,0003x$$

$$Y_3 = 0,5 - 0,0000006x$$

де Y_1 – кількість зайнятих осіб у Китаї, Y_2 – коефіцієнт ціни житла у Китаї, Y_3 – коефіцієнт диверсифікації експорту Китаю.

Ці рівняння демонструють, як змінюється кожен фактор, залежно від обсягів експорту прямих іноземних інвестицій.

Коефіцієнт еластичності був розрахований для виявлення впливу експорту ПІІ на показники з високим ступенем детермінації. Він склав 0,02, 0,38 та -0,16, що свідчить про те, що якщо експорт ПІІ зростає на 1%, кількість зайнятих збільшиться на 0,0002%, коефіцієнт ціни на житло збільшиться на 0,0038%, а коефіцієнт диверсифікації експорту зменшиться на 0,016%.

Аналогічні розрахунки проводимо для Японії (табл. 4).

Розрахувавши коефіцієнт детермінації (табл. 4) ми виділили, що всі показники менші за 50%.

Таблиця 2

Змінні для кореляційного аналізу вихідних ПІІ Китаю

Роки, показники	ПІІ з США на Китай, млн. дол.	Загальна кількість зайнятих, тис. осіб	Коефіцієнт ціни житла	Коефіцієнт диверсифікації експорту	Коефіцієнт концентрації експорту
2010	68 811	757 673	85,100	0,451	0,107
2011	74 654	761 186	90,800	0,464	0,099
2012	87 804	763 621	90,000	0,469	0,101
2013	107 844	766 326	96,500	0,468	0,103
2014	123 120	768 353	101,100	0,448	0,101
2015	145 667	769 676	100,000	0,420	0,104
2016	196 149	770 862	112,200	0,410	0,110
2017	158 290	771 283	127,000	0,412	0,096
2018	143 037	771 029	134,300	0,412	0,097
2019	136 905	767 181	139,500	0,405	0,095
2020	132 940	751 845	144,600	0,385	0,100
Середнє значення показника за 2010–2020 рр.	125 020	765 367	111,009	0,431	0,101
Коефіцієнт кореляції	-	58 %	60 %	73 %	6 %
Коефіцієнт детермінації	-	33 %	36 %	54 %	0,42 %

Джерело: побудовано авторами за [11; 12]

Таблиця 3

Параметри змінних регресійного рівняння

Показники	Загальна кількість зайнятих, тис. осіб	Коефіцієнт ціни житла	Коефіцієнт диверсифікації експорту
коефіцієнт b0 в регресійній моделі	753477,74	68,44	0,50
коефіцієнт b1 в регресійній моделі	0,0950975	0,0003405	-0,0000006
довірчий інтервал для коефіцієнта b0	137,03	3,66	23,34
довірчий інтервал для коефіцієнта b1	2,24	2,36	-3,43
t-критерій Сьюдента	2,69	2,69	2,69
табличне значення коефіцієнта кореляції	1,23	1,29	1,88
F-критерій	5,04	5,59	11,73
табличне значення F-критерія	4,96	4,96	4,96
коефіцієнт еластичності	0,02	0,38	-0,16

Таблиця 4

Змінні для кореляційного аналізу вихідних ПІІ Японії

Роки, показники	ПІІ з США на Японію, млн. дол.	Загальна кількість зайнятих, тис. осіб	Коефіцієнт ціни житла	Коефіцієнт диверсифікації експорту	Коефіцієнт концентрації експорту
2010	56 263	63 497	95,300	0,435	0,125
2011	107 599	63 386	95,400	0,401	0,115
2012	122 549	63 209	94,600	0,421	0,123
2013	135 749	63 763	96,100	0,420	0,127
2014	130 843	64 241	97,600	0,456	0,127
2015	136 249	64 533	100,000	0,432	0,135
2016	155 937	65 171	102,200	0,402	0,140
2017	164 588	65 774	104,800	0,420	0,139
2018	143 094	67 072	106,800	0,393	0,139
2019	226 648	67 506	108,500	0,394	0,142
2020	115 703	66 982	108,600	0,400	0,136
Середнє значення показника за 2010–2020 рр.	135 929	65 012	100,900	0,416	0,132
Коефіцієнт кореляції	-	63 %	62 %	41 %	67 %
Коефіцієнт детермінації	-	40 %	38 %	16 %	45 %

Джерело: побудовано авторами за [11; 12]

Розрахувавши коефіцієнти b0 і b1, робимо висновок, що регресійні моделі матимуть вигляд:

$$Y_4 = 61696,77 + 0,0243894X$$

$$Y_5 = 89,74 + 0,0000821X$$

$$Y_6 = 0,11 - 0,0000001X$$

де Y4 – кількість зайнятих осіб у Японії, Y2 – коефіцієнт ціни житла у Японії, Y3 – коефіцієнт диверсифікації експорту Японії.

Коефіцієнт еластичності складає 0,05, 0,11 та 0,14, що свідчить про те, що якщо екс-

порт ПІІ Японії зростає на 1%, кількість зайнятих збільшиться на 0,0005%, коефіцієнт ціни на житло збільшиться на 0,0011%, а коефіцієнт концентрації експорту на 0,0014%.

З проведених досліджень можна зробити висновок, що експорт капіталу скоріше негативно, ніж позитивно впливає на економічний розвиток країни та на конкурентоспроможність країни на світовому ринку. Не зважаючи на невелике збільшення кількості зайнятих, негативних наслідків виявлено більше. Вивіз прямих іноземних інвестицій в обох країнах

Таблиця 5

Параметри змінних регресійного рівняння

Показники	Загальна кількість зайнятих, тис. осіб	Коефіцієнт ціни житла	Коефіцієнт концентрації експорту
коефіцієнт b0 в регресійній моделі	61696,77	89,74	0,11
коефіцієнт b1 в регресійній моделі	0,0243894	0,0000821	0,0000001
довірчий інтервал для коефіцієнта b0	46,51	19,25	16,28
довірчий інтервал для коефіцієнта b1	2,59	2,48	2,87
t-критерій Сьюдента	2,69	2,69	2,69
табличне значення коефіцієнта кореляції	1,42	1,36	1,57
F-критерій	6,73	6,17	8,22
табличне значення F-критерія	4,96	4,96	4,96
коефіцієнт еластичності	0,05	0,11	0,14

сприятиме удорожчання житла та знизить диверсифікацію та підвищить концентрацію експорту.

Висновки. Для економіки країни капітал має виняткове значення, тому країни в усьому світі приділяють велику увагу регулюванню капіталу. Якщо в країні є надлишок внутрішніх заощаджень і немає перспектив реалізації інвестиційних проектів, то країна

буде стимулювати транскордонний експорт вітчизняного капіталу. Таки країни будуть заохочувати лібералізацію руху капіталу. Така політика з одного боку сприятиме зростанню доходів національних інвесторів та як показали наші дослідження сприятиме зростанню зайнятості, однак з іншого боку буде скорочувати диверсифікацію товарних груп експорту та сприятиме концентрації експорту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- UNCTAD (2021). World Investment Report 2021: Investing in sustainable recovery. New York and Geneva : United Nations. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/wir2021_en.pdf (дата звернення: 22.12.2021).
- Al-sadiq A. J. Outward foreign direct investment and domestic investment: the case of developing countries. *IMF working papers*. 2013. Vol. 13. No. 52. P. 1. DOI: <https://doi.org/10.5089/9781475517934.001> (дата звернення: 26.12.2021).
- Kravets I.M., Mykhalchenko H.H., Buriak A.A., Davidyuk L.P., Dubych C.V. Long-Term Consequences of Capital Outflows for Transition Countries. *International Journal of Management*. 2020. № 11(5). P. 1017–1026. URL: <https://ssrn.com/abstract=3631765> (дата звернення: 17.12.2021).
- Thomas R., Narayanan K. Determinants of outward foreign direct investment: A study of Indian manufacturing firms. *Transnational Corporations*. 2017. Vol. 24. No. 1. P. 9–26. DOI: <https://doi.org/10.18356/43478432-en> (дата звернення: 31.01.2022).
- Niti Bhasin, Justin Paul. Exports and outward FDI: are they complements or substitutes? Evidence from Asia. *Multinational Business Review*. 2016. Vol. 24. No. 1. P. 62–78. DOI: <https://doi.org/10.1108/mbr-05-2015-0016> (дата звернення: 31.01.2022).
- Justin Paul, Gabriel R. G. Benito. A review of research on outward foreign direct investment from emerging countries, including China: what do we know, how do we know and where should we be heading? *Asia Pacific Business Review*. 2017. Vol. 24. No. 1. P. 90–115. DOI: <https://doi.org/10.1080/13602381.2017.1357316> (дата звернення: 31.01.2022).
- Knoerich J. How does outward foreign direct investment contribute to economic development in less advanced home countries? *Oxford Development Studies*. 2017. Vol. 45. No. 4. P. 443–459. DOI: <https://doi.org/10.1080/13600818.2017.1283009> (дата звернення: 31.01.2022).
- Li Shen, et al. Outward FDI and Entrepreneurship: The Case of China. *Sustainability*. 2020. Vol. 12. No. 13. P. 5234. DOI: <https://doi.org/10.3390/su12135234> (дата звернення: 31.01.2022).
- OECD (2021). *OECD Economic Outlook*. Issue 2. OECD Publishing, Paris. DOI: <https://doi.org/10.1787/66c5ac2c-en>
- Репко М., Кашко О., Піонтківська І. Міжнародний досвід лібералізації руху капіталу. *Вісник Національного банку України*. 2016. С. 26–42. URL: https://journal.bank.gov.ua/uploads/articles/235_2_ukr.pdf (дата звернення: 20.12.2021).

11. Статистична база даних Конференції ООН з торгівлі та розвитку *UNCTADstat*. URL: <https://unctadstat.unctad.org/wds/ReportFolders/reportFolders.aspx> (дата звернення: 21.12.2021)
12. Activities of U.S. affiliates of foreign multinational enterprises: revised statistics | U.S. bureau of economic analysis (BEA). *U.S. Bureau of Economic Analysis (BEA)*. URL: <https://www.bea.gov/>

REFERENCES:

1. UNCTAD (2021) World Investment Report 2021: Investing in sustainable recovery. New York and Geneva: United Nations. Retrieved from: https://unctad.org/system/files/official-document/wir2021_en.pdf
2. Al-sadiq, A. J. (2013) Outward Foreign Direct Investment and Domestic Investment: The Case of Developing Countries. *IMF Working Papers*, 13(52). DOI: <https://doi.org/10.5089/9781475517934.001>
3. Kravets, I.M., Mykhalchenko, H. H., Buriak, A. A., Davidyuk, L. P. & Dubych, C. V. (2020) Long-Term Consequences of Capital Outflows for Transition Countries. *International Journal of Management*, 11(5), 1017–1026. Retrieved from: <https://ssrn.com/abstract=3631765>
4. Thomas, R., & Narayanan, K. (2017) Determinants of outward foreign direct investment: A study of indian manufacturing firms. *Transnational Corporations*, 24(1), 9–26. DOI: <https://doi.org/10.18356/43478432-en>
5. Bhasin, N. and Paul, J. (2016) Exports and outward FDI: are they complements or substitutes? Evidence from Asia. *Multinational Business Review*, vol. 24, no. 1, pp. 62–78. DOI: <https://doi.org/10.1108/MBR-05-2015-0016>
6. Paul, J., & Benito, G. R. G. (2017) A review of research on outward foreign direct investment from emerging countries, including China: what do we know, how do we know and where should we be heading? *Asia Pacific Business Review*, 24(1), 90–115. DOI: <https://doi.org/10.1080/13602381.2017.1357316>
7. Knoerich, J. (2017) How does outward foreign direct investment contribute to economic development in less advanced home countries? *Oxford Development Studies*, 45(4), 443–459. DOI: <https://doi.org/10.1080/13600818.2017.1283009>
8. Shen, L., Koveos, P., Zhu, X., Wen, F., & Liao, J. (2020) Outward FDI and Entrepreneurship: The Case of China. *Sustainability*, 12(13), 5234. DOI: <https://doi.org/10.3390/su12135234>
9. OECD Economic Outlook (2021). Issue 2. Paris: OECD Publishing. DOI: <https://doi.org/10.1787/66c5ac2c-en>
10. Repko, M., Kashko, O., & Piontkivska, I. (2016) Mizhnarodnyi dosvid liberalizatsii rukhu kapitalu. *Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy*, 26–42. Retrieved from: https://journal.bank.gov.ua/uploads/articles/235_2_ukr.pdf
11. UNCTADstat. Retrieved from: <https://unctadstat.unctad.org/wds/ReportFolders/reportFolders.aspx> (accessed 21 December 2021).
12. Activities of U.S. affiliates of foreign multinational enterprises: revised statistics | U.S. bureau of economic analysis (BEA). *U.S. Bureau of Economic Analysis (BEA)*. Retrieved from: <https://www.bea.gov/>